

PM Rotel IV (Dnr KS 2023/1301)

Läkemedelsverkets hemställan om avgiftsförändring i förordning (2009:929) om handel med vissa receptfria läkemedel

Remiss från Socialdepartementet
Remisstid den 20 februari 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen *Läkemedelsverkets hemställan om avgiftsförändring i förordning (2009:929) om handel med vissa receptfria läkemedel* besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Sedan omregleringen av apoteksmarknaden år 2009 får detaljhandel med receptfria läkemedel bedrivas på andra ställen än apotek. I samband med denna omreglering beslutade regeringen om årsavgift för sådan försäljning. Avgiften, som syftar till att täcka Läkemedelsverkets kostnader för tillsynen, har inte ändrats sedan dess. Läkemedelsverket föreslår att årsavgiften i 4 § i förordning om handel med vissa receptfria läkemedel därmed höjs från 1 600 kr till 2 700 kr.

Socialdepartementet har skickat "Läkemedelsverkets hemställan om avgiftsförändring i förordning (2009:929) om handel med vissa receptfria läkemedel" på remiss till kommunstyrelsen i Stockholms stad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd. Remissen drogs tillbaka från stadsdelsnämnderna eftersom tillsynen inte ligger under deras verksamhetsområden.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förändringen som föreslås i remissen.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till förändringen som föreslås i remissen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag är positiv till de förändringar som föreslås i remissen. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 31 januari 2024

Alexander Ojanne

Bilagor

1. Remiss - Läkemedelsverkets hemställan om avgiftsförändring i förordning (2009:929) om handel med vissa receptfria läkemedel. KS 2023/1301-2.1
2. Bilaga - Framställning om justering av avgifter för handel med vissa receptfria läkemedel. KS 2023/1301-2.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Tillsynen som Läkemedelsverket bedriver består främst av administrativa tillsynsärenden i form av skriftlig kommunikation med näringsidkare om brister på försäljningsstället. Även upprätthållande av register av anmälda verksamheter, normativt arbete och information och vägledning till kommuner och handlare innefattas i Läkemedelsverkets tillsyn. Vidare är Läkemedelsverket ansvariga för tillsynen av den EU-gemensamma logotypen för säker läkemedelsförsäljning som måste finnas på alla webbsidor som säljer läkemedel.

Brister som Läkemedelsverket hanterar i sina tillsynsärenden uppdagas genom signaler från privatpersoner eller andra parter, men framförallt genom den kontroll som kommuner utför. Kommunen där handeln bedrivs har till uppgift att kontrollera att detaljhandeln med vissa receptfria läkemedel går i linje med regelverket. Vid allvarliga och återkommande brister rapporterar kommunen bristerna till Läkemedelsverket, som i sin tur kan komma att fatta beslut om föreläggande eller förbud. Kommunerna har rätt att ta ut en avgift för kontrollen.

Sedan omregleringen av apoteksmarknaden 2009 får detaljhandel med receptfria läkemedel bedrivas på andra ställen än apotek. I samband med denna omreglering beslutade regeringen om årsavgift för sådan försäljning. Avgiften, som syftar till att täcka Läkemedelsverkets kostnader för tillsynen, har inte ändrats sedan dess. Läkemedelsverket föreslår att årsavgiften i 4 § i förordning om handel med vissa receptfria läkemedel därför höjs från 1 600 kr till 2 700 kr.

Läkemedelsverket motiverar förslaget genom att bland annat understryka ett identifierat behov av att Läkemedelsverket vägleder och utbildar kommuner för enhetlig och effektiv tillsyn. Läkemedelsverket baserar det identifierade behovet bland annat på att inte alla kommuner bedriver aktiv kontroll. I samband med detta beskrivs att Läkemedelsverket inte har något uttalat ansvar för tillsynsvägledning av kommunerna, men att väglednings- och utbildningsinsatser är nödvändiga för att bibehålla en adekvat tillsynsnivå.

Läkemedelsverket bedömer att den föreslagna höjningen inte kommer att leda till några stora ekonomiska konsekvenser för huvuddelen av aktörerna och att tillgängligheten till receptfria läkemedel fortsatt kommer att vara god.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd. Remissen drogs tillbaka från stadsdelsnämnderna eftersom tillsynen inte ligger under deras reglementen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 december 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förändringen som föreslås i remissen. Stadsledningskontoret instämmer i bedömningen att tillgängligheten till receptfria läkemedel fortsatt kommer att vara god.

Socialförvaltningen

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 december 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förändringen som föreslås i remissen. Förvaltningen vill dock göra ett medskick att skäl till att inte alla kommuner i dagsläget bedriver aktiv kontroll kan bero på ett flertal olika faktorer som inte nödvändigtvis är avgränsat till behov av utbildning och vägledning.